

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 47 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1. OKTOBRA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6407.

Nicolas Monnier, industrijalac, Valance sur Rhône, Francuska.

Kočnica za zavrtanj.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 62:4.

Prijava od 22. septembra 1928.

Važi od 1. marta 1929.

Traženo pravo prvenstva od 26. septembra 1927. (Francuska). Najduže vreme trajanja do 31. decembra 1943.

U jednom skoro podnetom traženju patenta od istog pronalazača, opisana je jedna kočnica za zavrtanj koja se bitno sastoji iz jednog dela pogodnog da se našrafi na jednu šipku, i koja ima jedno unutrašnje udubljenje u kojem se drži jedna opruga čiji je jedan deo skoro oblika U, povijeni deo ovog U ulazi u šupljinu ovog dela za šraf, a unutrašnja grana dela oblika U u dodiru je sa pomenutom šipkom o koju može da se odupire, dokle se spoljašnja grana naslanja elastično o pomenuti deo za šraf. Ova spoljašnja grana produžena je radije napolje da bi se moglo zgodno upravljati kočnicom rukama, druga šupljina predviđena je u delu za šraf da bi držala pomenutu oprugu da može da se okreće oko povijenog dela za naslanjanje u takvom položaju da mala grana nije više u dodiru sa šipkom za zavrtanj. Najzad jedan odgovarajući poklopac u kome je ostavljena jedna rupa za prolaz klina može se namestiti u pomenutu šupljinu iznad opruge da bi je štitio.

Ovaj pronalazak ima za predmet konstruktivne varijante kočnice za zavrtanj koje su gore pomenute.

Karakteristike ovih varianata sledovale su iz opisa koji dolazi i koji se poziva na priloženi crtež, jedino dat radi primera i u kome:

Sl. 1 pokazuje u vertikali i u ravni, kočnicu za zavrtanj čija kutija ima povijene ivice tako da prave žljebe;

Sl. 2 pokazuje jednu variantu kočnici za zavrtanj, u kojoj je kraj opruge, koji je suprotan vrhu za oslonac, izdužen i povijen u obliku petlje izvan kutije;

Sl. 3 predstavlja, u vertikali i u ravni, kočnicu za zavrtanj iz koje je izbačen treći zarez kutije;

Sl. 4 predstavlja identičan uredaj onome iz sl. 3, ali koji ima dve simetrične opruge;

Sl. 5 predstavlja, u ravni jednu varijantu kočnice koja ima oprugu u obliku kuke;

Sl. 5a i 5b odnose se na funkciju varijante predstavljene na sl. 5.

Sl. 6 predstavlja isti uredaj, sa dve opruge.

Sl. 7 predstavlja u vertikali i ravni, ovaj isti uredaj u kome opruga ima jednu granu na lakat za rukovanje.

Prema primeru izvodjenja predstavljenog na figuri 1, kutija A ima povijenu ivicu na svome gornjem delu w, ma kojim postupkom, povijanjem ili drugim. Tako se napravi žleb koji zamenjuje gore pomenuti poklopac.

Sl. 2 predstavlja jednu drugu varijantu. Opruga e je izdužena na svome suprotnom kraju ivice odupiranja, tako da prolazi kroz kutiju A kroz pogodnu rupu v. Ovaj kraj može biti snabdeven alkom q, dugmetom ili svakim drugim delom pogodnim da vučenjem opruga odupre o vrh p u lozi reza zavrtnja ili obrnuto, da je odgurne da bi oslobođila pomenuti vrh i omogućila odvijanje zavrtnja.

Rukovanje kočnicom može se lako vršiti pomoću uredjaja predstavljenog na figuri 3. Ovaj uredjaj razlikuje se od onog iz sl. 1 samo uklanjanjem žleba e kutije A. Tako, opruga e teži da ostane uvek u dodiru sa lozom klina ili zavrtnja. Da se oštari, treba namestiti konični deo D u petlju b.

Isto ostvarenje je predstavljeno na sl. 4, ali uredjaj ima dve simetrične kočnice, poluga D za odvrtanje je tada u obliku potkovice sa dva vrha koji ulaze, u isto vreme, u petlje b kočnica.

Sl. 5 predstavlja uprošćeno ostvarenje koje odgovara većem broju klinova kao što su oni za vezice za spajanje železničkih šina. Kod ovog ostvarenja, kutija A ima svoju spoljnju ivicu malo povijenu u obliku žleba i isečenu tako da pravi zupce x. Kočnica B od žice za klavir ima oblik obične kuke sa dve nejednakne grane y i ž, sa malim ispuštenjem z¹ na grani z.

Funkcionisanje je sledeće:

Budući da je kočnica na mestu, prema sl. 5, dve grane y i z težeći da se odvoje jedna od druge, vrh p opire lozu klina, ispuštenje z¹ osloni se u žlebu kutije, na ivici jednog zupca x a petlja o drugi zubac.

Da bi se kočnica odvojila, sl. 5a, namesti se probušeni kraj poluge H na ivicu grane q i radi se u tri pokreta:

Najpre se savije grana z u smislu strelice 0 dok se ne oslobodi ispuštenje z¹ desno od zupca, zatim, zbog elastičnosti, grana z vraća se u suprotnom smislu i oslobadja se sama sobom iz žleba kutije.

Najzad gurne se na kuku, u smislu strelice 3, ova se odmah oslobodi iz loze.

Za postavljanje na mesto, sl. 5b navrne se najpre kutija A na klin dok ne dodje do zavrtnja, stavi se zatim rukom kuka prema položaju 4, velika grana z izlazi iz jednog zupčastog otvora a mala y nameštena je u lozi klina. Najzad, pomoću poluge H gura se do kraja, na granu z u smislu strelice 5 dok se ne dovede omča u jedan od zupčastih otvora; treba gurati kako jer, treba u svom kretanju približiti dve grane kuke.

Razume se da uredjaj može imati, kao što je predstavljeno na sl. 6, dve kočnice postavljene simetrično, tako da kutija A

ne može ni da se našrafi, ni da se odšrafi.

Najzad slika 7 predstavlja isto ostvarenje za jednu ili dve kočnice, ali se granama z koje su postavljene pod 90° u obliku V, tako da može rukom da se upravlja kočnicom pomoću svojih povijenih krajeva, a da se ne pribegava probušenoj poluzi H.

Prirodno, pronalazak nije ni malo ograničen na detalje izvodjenja koji su predstavljeni i opisani i koji su izabrani samo radi primera. Razni delovi iz koji se sastoji kočnica mogu dobiti razne varijante što se tiče oblika, dimenzija i rasporeda. Kutija može biti okrugla ili poligonalna (6 strana na primer), najzad i zavrtajanj može biti frezovan tako da zameni kutiju čije će onda karakteristike gore naznačene on sadržavati.

Patentni zahtevi:

1. Kočnica za zavrtajanj koja ima jedan deo pogodan da se navrne na jednu šipku sa šupljinom može da se postavi opruga koja ima jedan deo oblika U, jedan kraj ovog U odupire se o šipku za zavrtajanj, naznačena time, što je spoljna ivica ovog dela za zavrtajanj isečena tako da pravi zubac ili niz zubaca.

2. Kočnica za zavrtajanj prema patentnom zahtevu 1, naznačena time, što kutija koja sačinjava pomenuti deo za zavrtajanj ima svoju ivicu povijenu tako da pravi žleb u koji se postavlja opruga.

3. Kočnica za zavrtajanj prema patentnom zahtevu 1, naznačena time, što opruga ima oblik obične kuke sa dve nejednakne grane, velika grana koja izlazi napolje i služi za rukovanje oprugom ima jedno ispuštenje koje se oslanja o ivici jednog od više zubaca.

4. Kočnica za zavrtajanj prema patentnom zahtevu 1, naznačena time, što sadrži dve opruge simetrično postavljene u samom delu za zavrtajanj.

5. Kočnica za zavrtajanj prema zahtevima 1, 3 ili 4 naznačena time, što je deo za zavrtajanj sastavljen iz samog zavrtnja.

6. Kočnica za zavrtajanj prema patentnom zahtevu 1, naznačena time, što je velika grana dela u obliku U povijena tako da čini izvan dela za zavrtajanj jednu omču u koju može da se namesti poluga za odvajanje male grane dela U od šipke.

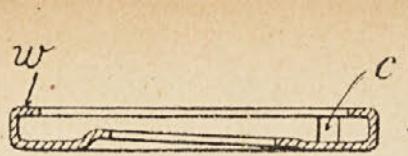

Fig. 1

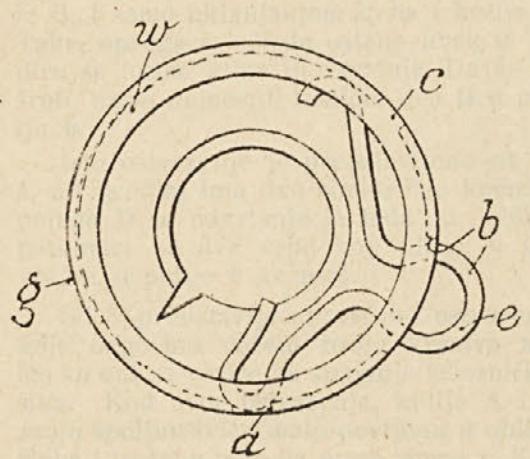

Fig. 3

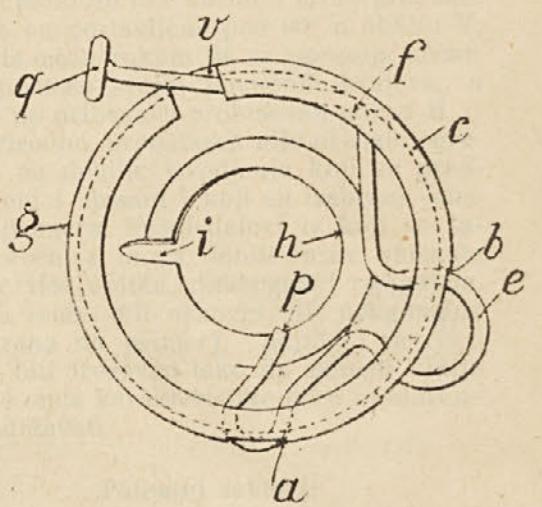

Fig. 2

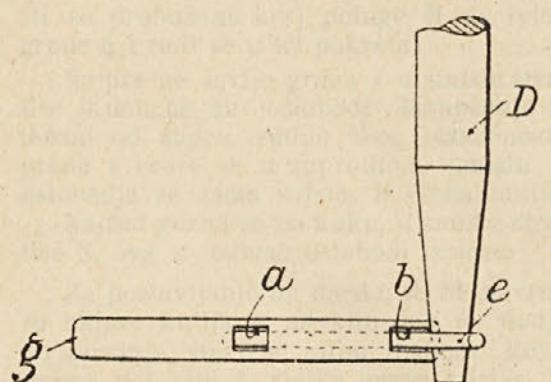

Fig. 4

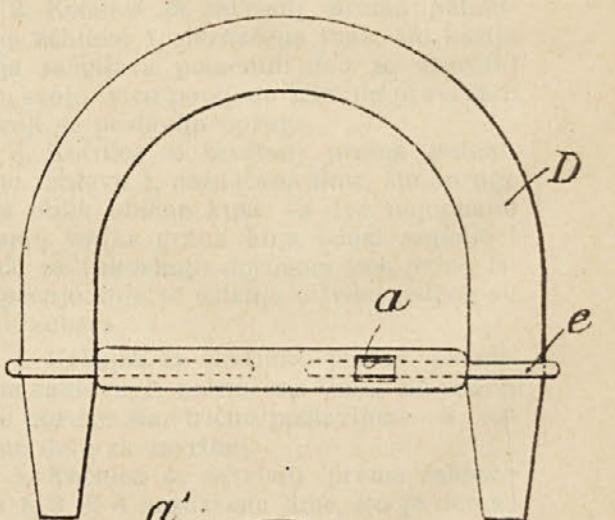

Fig. 5

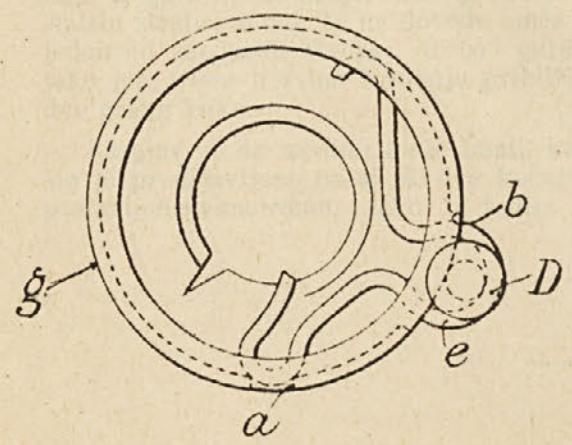

Fig. 6

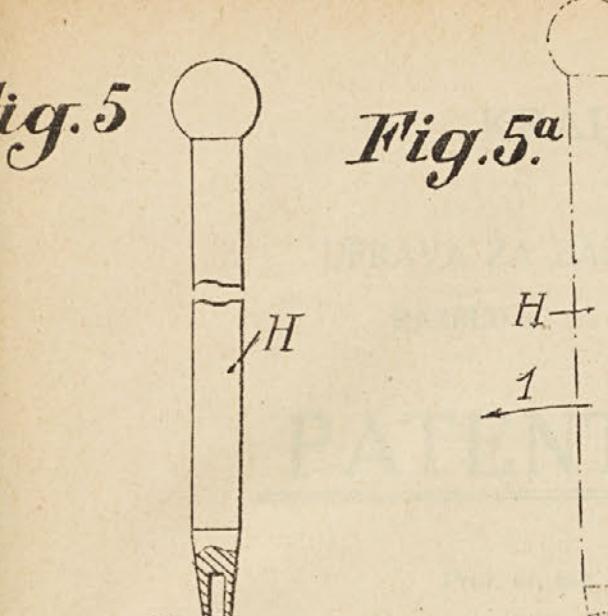
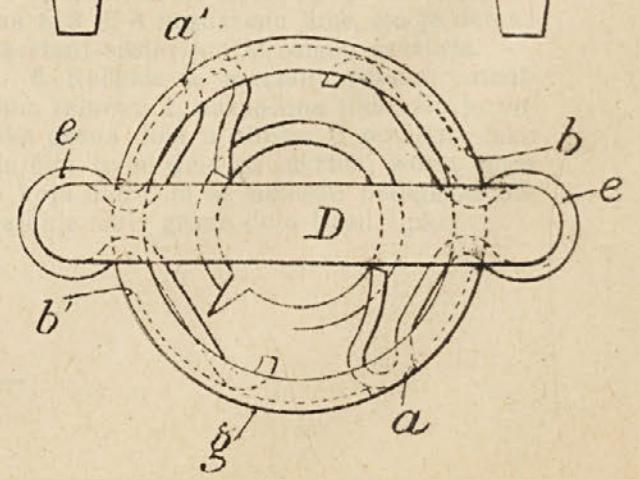

Fig. 5a

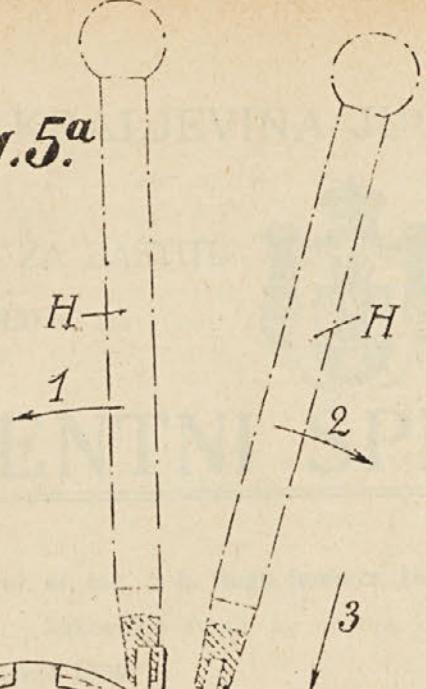

Fig. 5b

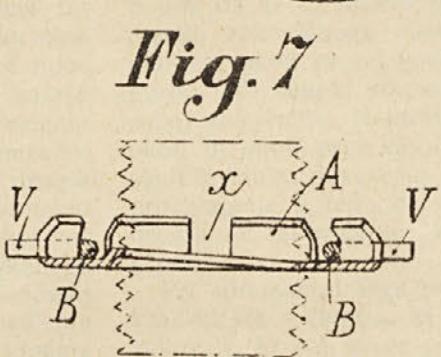
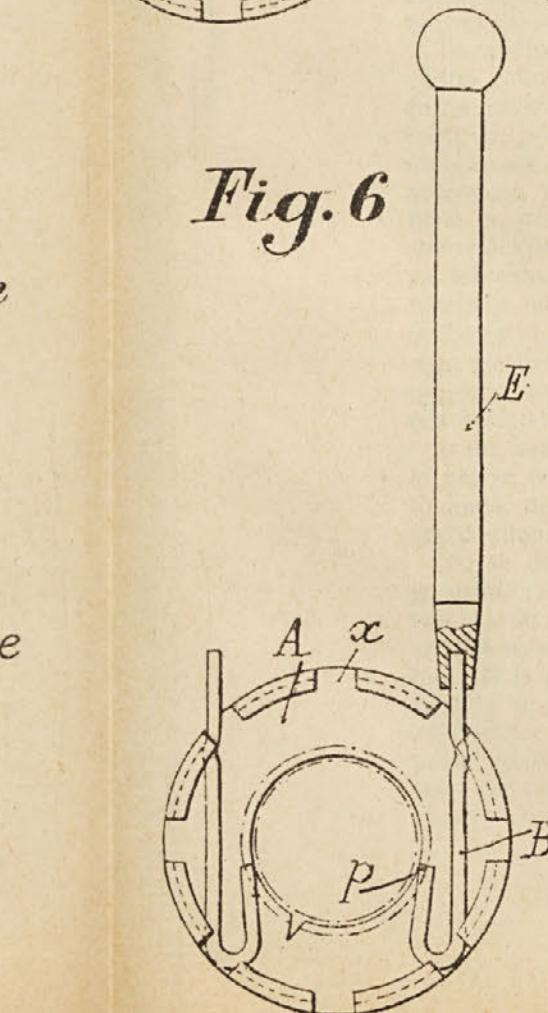

Fig. 7

